

Finkers koos soms voor een theatrale opstelling

De basis was gegeven. "Ik keek welke datum we hadden: 9 oktober, de 28e zondag door het jaar. Daar staan alle gezangen al bij, alle lezingen, alle gebeden. Dus ik had een beetje het gevoel dat ik met een voorstelling bezig was, maar de muziek was al geschreven, de tekst was al geschreven en het verhaal was al geschreven... Ik moest het alleen nog monteren en regisseren." Het moest kwalitatief ook goed zijn - niet mooi om het mooi, maar omdat het helpt te verstaan. "Als je een slecht koor de Mattheus laat zingen, dan raakt het niet. Dat geldt ook voor een mis. Een katholieke mis is, veel meer dan een protestantse dienst, een vorm." Als alles goed op elkaar is afgestemd - de muziek, de handelingen, de wierook, de gebaren - dan "kan het geheim zich laten openbaren, zich laten voelen".

Aanbidding

Essentieel is volgens Finkers het besef dat de Mis een *eredienst* is: we komen samen om God eer te bewijzen; we gaan dus niet voor elkaar naar de kerk, wel mét elkaar en voor God. Het is ook niet de bedoeling om in de viering van alles uit te leggen of aan uitvoerige catechese te doen, meent Finkers: God heeft die uitleg niet nodig. En waar wij die wel nodig hebben, kan de uitleg gebeuren buiten de viering. Want: "Ik zoek in de kerk aanbidding. Omgang met het mysterie. En niet zozeer informatie om wijzer te worden." Vrome taal, waarvoor dus in en buiten Oldenzaal opvallend veel belangstelling was. Maar, zo vroeg ik me af terwijl ik in december geboeid keek naar de tv-registratie van *Missa in Mysterium*, betrof al die belangstelling nu de chocolademelk of de kleur van de mok? Naarmate

de uitzending vorderde, werd namelijk duidelijk dat het hier eigenlijk ging om een gewone rooms-katholieke Mis met veel gregoriaanse onderdelen, een enkel meerstemmig koorwerk en wat Nederlandstalige teksten. Heel mooi uitgevoerd, zeker, met hier en daar creatieve opstellingen van koorleden en altaarpersoneel, maar in essentie toch een Mis zoals die in veel Nederlandse kerken plaatsheeft. Alleen zitten die kerken zelden vol: het is een vorm waar een groot deel van katholiek Nederland niet zo veel meer van moet hebben, want te rooms, te ouderwets, te veel van de Kerk die "we achter ons hebben gelaten", zoals je nogal eens hoort.

Was deze Missa georganiseerd door een boordragende priester in toog, dan zou er vermoedelijk weinig aandacht voor zijn geweest. Waarom was dat nu dan anders? Het kwam niet door de chocolademelk, maar door de mok en die mok heet Herman Finkers. Finkers is 'onverdacht'. Hij hoort niet bij het katholieke establishment, niet bij het verleden, niet bij het instituut. Finkers geldt als een moderne thea-

termaker die met kwinkslagen en verdieping volle zalen trekt. En nu dus ook een volle basiliek met een Mis die met liefde en overtuiging is uitgevoerd als eredienst aan God. De ervaring met *Missa in Mysterium* kan een uitnodiging zijn om met een nieuwe bril naar het verleden te kijken. Om te (her)ontdekken hoe waardevol de eeuwenoude liturgie is van de Kerk van Christus. ■

Jim Schilder

“
Als je een slecht koor de Mattheus laat zingen, dan raakt het niet.